

Naturmål for Dalgård og Odderholm

Dato for udarbejdelse: januar 2023

Dato for gennemgang med forpagter:

Formål med dokumentet "Naturmål"

Formålet med forvaltning af arealet er at fremme og udvikle naturværdien og biodiversiteten, samtidig med at friluftslivets muligheder sikres, samt at landskabselementer og kulturhistorie bevares.

Naturmål:

- udarbejdes med henblik på at styrke dialogen mellem Naturstyrelsen og arealets forpagter/dyreholder.
- beskriver hvad forpagterens/dyreholderens indsats skal bidrage til, således at forpagter/dyreholder får indsigt i det konkrete formål med forvaltningen af arealet og derved aktivt kan bidrage til at fremme arealets naturværdier.
- tager udgangspunkt i de relevante planer for området herunder driftsplaner, Natura 2000-plejeplaner og fredningskendelser.

Lokalitet

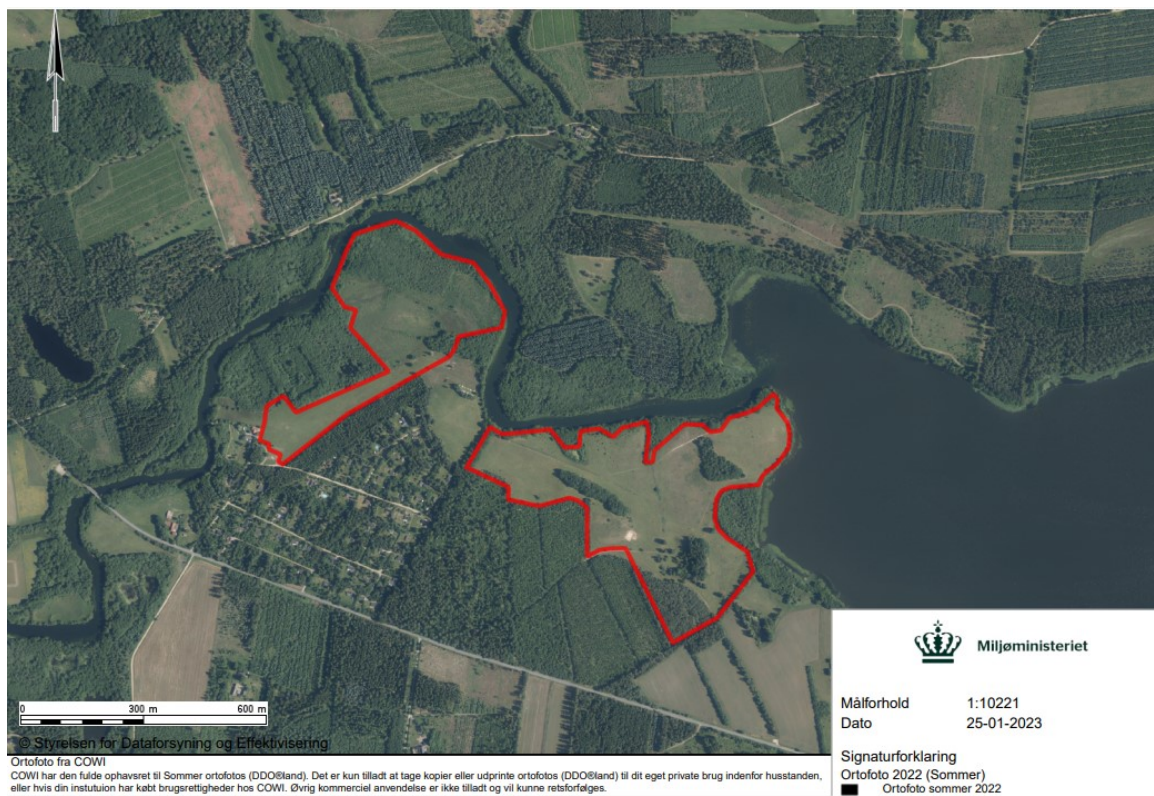
Dalgård og Odderholm

Arealet er beliggende langs Gudenåen, nær Øm Kloster på markblok 545213-53, 545213-33 og 546213-31. Forpagtningsarealet er fordelt på to indhegninger, som på sigt muligvis vil blive koblet sammen til en stor fold.

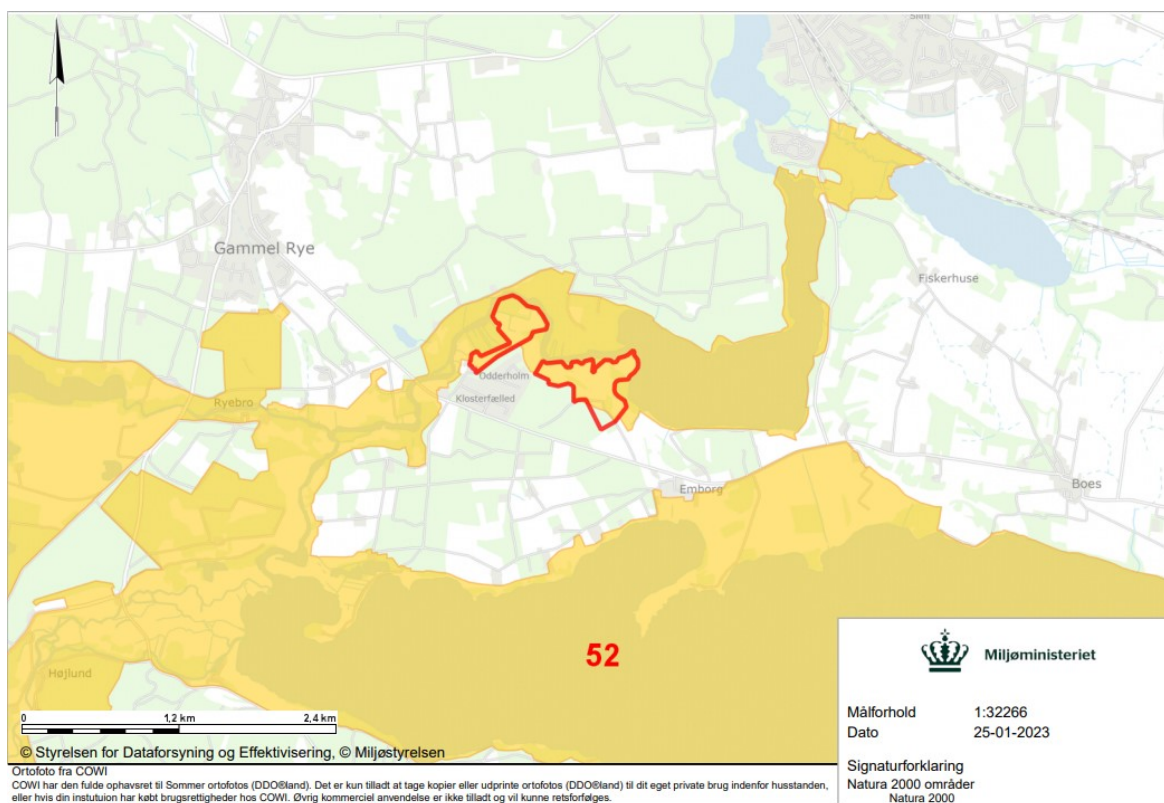
Arealet ligger i Natura2000 område nr. 52, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå og ligger inden for arealfredningen Mossø, Hem Odde.

Dele af området er kortlagt som habitatnaturtyperne Tidvis våd eng, Riggær og Surt overdrev. Arealet er desuden NBL § 3 mose og overdrev. Derudover forekommer [Bilag 2 arten Blank Seglmos](#) på arealet, hvis forekomst årligt overvåges af Miljøstyrelsen.

Arealet udgør i alt 33,7 ha.

Oversigt over forpagtnings areal

Oversigt over Natura2000 område nr. 52

Formålet med naturforvaltningen på arealet

Formålet med græsningen er at fremme og vedligeholde den høje diversitet af blomstrende urter, som skaber levestruktur for mange insekter og sommerfugle. Arealet har en meget høj diversitet af arter og indeholder forskellige habitatnaturtyper, hvilket gør det til et værdifuldt naturområde.

Plejen af arealet skal holde arealet overvejende lysåbent og være med til at skabe variation i vegetationen og landskabet. Desuden er dyrenes efterladenskaber en vigtig fødekilde for mange insekter og vil dermed give grundlag for en endnu højere diversitet af insekter.

Tilstand

Ud fra den seneste [Basisanalyse for N2000 området](#), er arealet i moderat til god tilstand og har et yderst godt grundlag for videreudvikling af områdets biodiversitet og naturværdi. Der er en god vegetations struktur, rig blomstring og svampe flora, samt en god mosaik af skov og lysåbne arealer. Området indeholder mange positive arter såsom leverurt, spæd mælkeurt, almindelig månerude, tvebo star, m.fl.

Særlige forhold

På sigt er det planen at Dalgård og Odderholm skal forbindes til en sammenhængende fold og at der skal inkluderes mere skov areal i græsningsarealet.

Fokusarter og/eller struktur

Naturlig variation

På området findes der stor variation i både biotiske og abiotiske forhold. Der findes bakker

Blottet sand

Blottet sand og jord er et element som ofte mangler i den danske natur. Blottet sand er et

og lavninger, tørre og våde område, skov, buske og lavt græssede områder. Denne variation skaber levesteder for mange forskellige arter og er et godt grundlag for høj biodiversitet.

Leverurt

Leverurt er en sjælden art i Danmark, som typiske findes i næringsrige og kalkeholdige fugtige kær.

vigtig levested, specielt for mange krybdyr, som varmer sig eller graver huler i det løse sand, samt for de solitære bier og billearter såsom møgbillerne

Almindelig månerude

Almindelig månerude er en positiv art som vokser på fugtige kalkrige overdrev. Arten er en indikator for en sjælden naturtype og god natur tilstand.

Beskyttelse, arealudpegning og registreringer

Lokalitet	Naturværdi	International beskyttelse	National beskyttelse (NBL §3, fortidsminder mm.)	Fredning og/eller reservat
Odderholm	Lokal bioscore: 7-15	Natura 2000: Nr. 52 Habitatnatur: Riggær og tidvis våd eng	NBL §3 eng og mose	Arealfredningen Mossø, Hem Odde
	HNV: 7-11	Bilag II: Blank seglmos Bilag IV: Ingen		

Dalgård	Lokal bioscore: 7-14	Natura 2000 Nr. 52 Habitatnatur: Surt overdrev	NBL §3 overdrev	Arealfredningen Mossø, Hem Odde
	HNV: 8-10	Bilag IV: Ingen, men Stor Vandsalamander er registreret umiddelbart uden for arealet.		

Driftshistorie

Dele af området, særligt overdrevs arealet, har tidligere været brug til landbrugs areal. Siden 1990'erne har arealet været brugt til græsning af husdyr.

Forvaltningstiltag (indtastes i forpagtningsdatabase)

Lokalitet	Græsnings-tryk SK/ha	Dyre-racer	Tilskuds-fordring ja/nej - lokalitet	Tidspunkt for indsats ved udbinding brug: sommer, vinter, helårsgræsning	Andre indsatser brand, rydning, slæt, vandstandsforhold
<i>Odderholm</i>	<i>0,3-0,8</i>	Robuste kvæg/hesteracer	<i>Nej</i>	<i>Tilnærmet helårsgræsning</i>	
<i>Dalgård</i>	<i>0,3</i>	Robuste kvæg/hesteracer	<i>Nej</i>	<i>Tilnærmet helårsgræsning</i>	

Evt. Planteliste - indikator for naturtilstand

Disse arter, som indikerer god naturtilstand på lysåbne naturtyper, er fundet på arealet (arter med score mellem 4 og 7). Derudover findes følgende invasive og/eller problemarter (score -1).

Se appendiks 1 i Fredshavn et al (2012). Naturstyrelsens registreringsprojekt 2011-13.

<https://mst.dk/media/114434/tekniskanvisningtilfeltregistrering.pdf> og

Fredshavn, J.R. & Ejrnæs, R. (2007). Beregning af naturtilstand.

https://www.dmu.dk/Pub/FR599_2udgave.pdf

Art	Score
Blank seglmos	7
Leverurt	6
Tvebo star	6
Almindelig månerude	6
Krognæb-star	6
Spæd mælkeurt	7
Knude-firling	4
Vandportulak	5
Gul evighedsblomst	5
Blåhat	4
Tormentil	6
Liden klokke	5
Gul iris	4
Majblomst	5

Art	Score
Gyvel	1

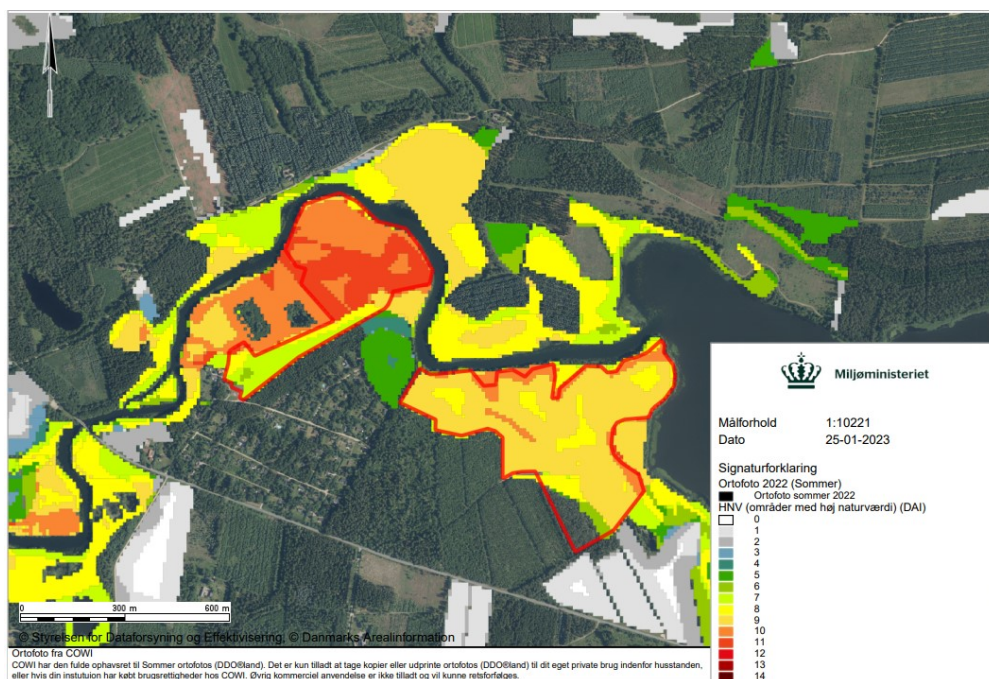
Evaluerings (ved næste revision af forpagtningsaftale- max 5 år)

Emne	Opnåelse	Beskrivelse
Er beskrevne indsatser gennemført?	<i>Ja/nej/delvis</i>	
Er beskrevne målsætninger opnået?	<i>Ja/nej/delvis</i>	
Er der nye trusler eller problematikker identificeret?	<i>Ja/nej</i>	<i>Beskriv</i>
HNV eller bioscore stabil eller forbedret?	<i>Ja/nej</i>	
Hvis Natura 2000, er naturtilstanden jfr. NOVANA afrapporteringen forbedret?	<i>Hvis relevant</i>	
Skal arealets målsætning eller virkemidler revideres?	<i>Ja/nej</i>	
Er nye sjældne eller beskyttede arter registreret på arealet?	<i>Ja/nej</i>	<i>Hvis ja hvilke</i>

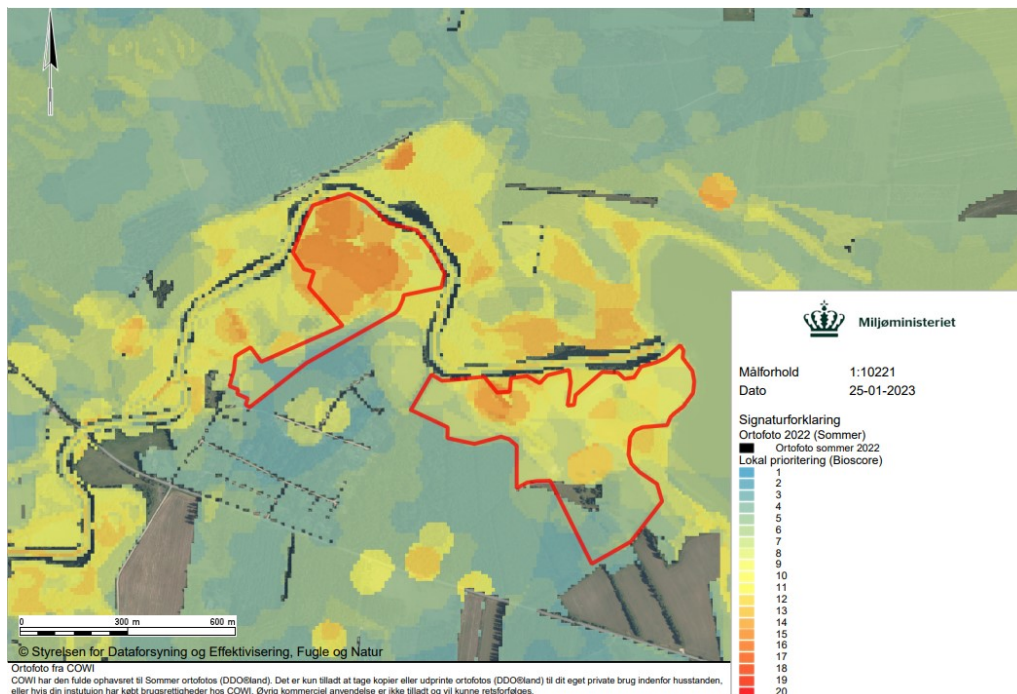
I hvilket omfang er indikatorer for god naturtilstand tilstede?	<i>Eksempelvis bar jord, tuer, mos, krat, naturlig hydrologi mv.</i>	
Er forvaltningstiltag beskrevet i naturmål revideret efter udbudsrunderen?	<i>Ja/nej</i>	
Andet		

Bilag

Kort

HNV-værdi for areaet. Fra 0 (lavest) til 14 (højest).

Lokal Bioscore for areaet. Fra 1 (lavest) til 20 (højest).